

DIRECCIÓ GENERAL DE PERSONAL DOCENT

TEMARI DEL COS DE PROFESSORS D'ARTS PLÀSTIQUES I DISSENY

VOLUM

Aprobat per l'Ordre de 22 de març de 2004 (BOE núm. 78, de 31 de març de 2004)

1. L'art als pobles prehistòrics. Manifestacions tridimensionals utilitàries i màgiques.
2. Concepcions plàstiques de les civilitzacions agràries. Mesopotàmia. Escultura i arquitectura. Arts aplicades.
3. Egipte. Art i arts aplicades. L'escultura egípcia. Influència en l'art d'occident.
4. La figura humana com a tema bàsic de l'escultura a Grècia i Roma. Escultura clàssica: de l'idealisme al naturalisme. Conceptes, materials i tècniques, evolució. Obres fonamentals i escultors rellevants.
5. Les arts aplicades a Grècia, Etrúria i Roma.
6. L'espai arquitectònic clàssic. Arquitectura civil i religiosa a Grècia i Roma.
7. L'art Bizantí com a punt de trobada d'Orient i Occident. Arquitectura, escultura i arts aplicades.
8. Triomf de l'Islam a Espanya. Influència del món oriental en occident. Arquitectura i arts aplicades.
9. Les albers d'Europa: origen i formació de l'art romànic. Arquitectura i escultura romànica. Aspectes conceptuals i formals, forma i símbol. Fonts iconogràfiques de l'art romànic.
10. Pintura romànica: mural, sobre taula i miniatura. Simbologia i repertoris iconogràfics. Els oficis artístics. Mosaic, vidrieres i orfebreria. Peces més significatives i principals tallers.
11. Origen i formació de l'art Gòtic. L'escultura, aspectes conceptuals i formals. Canvis iconogràfics. Interrelació escultura-arquitectura: la catedral com a marc.
12. Les arts figuratives en el Gòtic: pintura, vidrieres i arts aplicades. Renovació dels models ornamentals i estètics.
13. El retaule com a punt de trobada de les diferents arts i oficis artístics. Iconografia. Aspectes conceptuals i tècnics. Estructura i materials.
14. El Renaixement. Nous conceptes en l'art. Pensament estètic en el Renaixement. Iconologia i iconografia religiosa i profana. La seva expressió en arquitectura, pintura i arts aplicades.
15. L'escultura en el Renaixement: l'ideal estètic i la seva manifestació en l'escultura. Evolució formal i tècnica. La personalitat de l'artista. Escultors significatius.

16. L'escultura en fusta policromada en el Renaixement i el Barroc a Espanya. Naturalisme i religió en la imatgeria espanyola. Obres significatives i principals escultors.
17. El Barroc i la integració de les arts. L'experimentació formal en l'escultura barroca. Caràcter escenogràfic de l'escultura barroca a Itàlia i la seva repercussió a Europa. L'academicisme francès. Conceptes escultòrics en les arts aplicades en el Barroc i Rococó.
18. Corrents renovadors en l'escultura de finals del segle XIX.
19. El monument públic commemoratiu. Societat i símbol. Evolució dels aspectes conceptuals, formals i tècnics fins al segle XIX.
20. Repercussió de la revolució industrial en l'art i les arts aplicades. El moviment Arts and Crafts. Disseny i estètica industrial.
21. L'escultura en el segle XX. Particularitats i evolució conceptual i formal. Abstracció enfront de figuració. L'escultura en ferro. Els nous materials i la seva relació amb els aspectes estètics i formals.
22. Conceptes escultòrics i ornamentals del Art Nouveau i les seves variants nacionals. Arquitectura i arts aplicades.
23. L'art ceràmic en els segles XIX i XX. La ceràmica arquitectònica. Ceràmica artesanal i producció industrial. El disseny ceràmic.
24. Les avantguardes històriques: postulats i manifestos. L'escultura i arts aplicades en les avantguardes. La seva relació amb l'art dels pobles primitius.
25. El Funcionalisme: postulats. Concepte de volum i espai en les arts, les arts aplicades i el disseny. Creadors significatius i la seva obra.
26. Modernitat i postmodernitat: conceptes escultòrics i espacials. La seva incidència en les arts, les arts aplicades i el disseny. Últimes tendències, presència de les noves tecnologies.
27. Els tractats d'escultura al llarg de la història.
28. La percepció, fonaments psicofísics. Teories de la percepció. La psicologia de la forma i les seves lleis. El seu interès per al disseny.
29. El color. Paràmetres psicofísics del color. Dimensions i categories del color. Interacció, classificació i expressivitat del color. La significació del color i la seva configuració simbòlica en el llenguatge plàstic tridimensional.
30. Criteris de composició tridimensional. Ordenació de l'espai compositiu tridimensional. Elements i formes compositives, modulacions i ritmes, proporció, pes visual i contrapunt. L'expressivitat en l'ordenació de l'espai.
31. L'espai i el volum com a elements configuradors de la forma tridimensional. Formes obertes i tancades. L'espai com a escenari i com a límit.
32. Escultura i utilització de l'espai. Instal·lacions. Comprensió de l'espai urbà. Paisatge i entorn. Relació social i entorn.

33. La llum com a element configurador i expressiu en l'escultura. Evolució històrica. El clarobscur i el tractament lumínic de les superfícies i els volums.

34. El dibuix i els sistemes de representació en la concepció, anàlisi i desenvolupament de peces tridimensionals. Normalització de plans tècnics segons la seva finalitat. Escales d'ampliació i reducció.

35. Programari de dibuix tècnic de 2D i programari de 3D. La seva aplicació en les diferents fases de la projecció de peces tridimensionals. Prototips virtuals.

36. Realització ràpida de prototips. Modelització mitjançant mitjans informàtics. Traçador 3D.

37. La naturalesa com a model, anàlisi de les formes i sistemes naturals com a referències per al disseny. Principis mecànics i funcionals de les formes vives i la seva aplicació a la generació de dissenys. La biònica.

38. El disseny modular. Els poliedres. Les xarxes modulares planes i espacials. Exemples i aplicacions en la forma tridimensional.

39. La imatge i l'objecte com a signe. Teoria dels signes i la seva aplicació a l'anàlisi del fenomen artístic. Semiòtica dels objectes.

40. Concepte de proporció. Sistemes fonamentals. Models de proporció en l'art d'occident i les arts aplicades. Cànon de les proporcions humanes.

41. L'home com a model. Tractament formal de la figura humana a través de la història de l'escultura. Expressió enfront de proporció.

42. Aplicació de les proporcions humanes al disseny. Ergonomia i antropometria. Concepte i àmbits d'aplicació. Interacció: home-entorn-objecte.

43. El moviment i la seva representació en l'escultura, les arts aplicades i el disseny.

44. El concepte de disseny. Panorama històric i moment actual. Campos i especialitats del disseny. Els processos i el producte. Estètica del producte seriat.

45. Teories i metodologies bàsiques del disseny. El procés metodològic projectual: fases i factors condicionants. La resolució gràfico-plàstica i la comunicació del projecte.

46. La representació tridimensional en el disseny. Models, maquetes i prototips, definició i aplicacions en diferents camps. Classes de models i la seva finalitat. Les representacions volumètriques en la concepció, desenvolupament, verificació i presentació dels dissenys.

47. Representació tridimensional: el relleu i el volum exempt. Conceptes de modelatge, talla, construcció i la seva influència en els llenguatges escultòrics.

48. El relleu. Procediments i tècniques. Moments històrics més rellevants.

49. La medalla. Evolució històrica i moment actual. Tècniques específiques de modelatge i reproducció. Materials, eines i maquinària.

50. La decoració escultòrica mural. Materials i procediments. Anàlisi històrica i panorama actual.

51. L'escultura monumental. Característiques i evolució. Factors condicionants del projecte. Aspectes tècnics: escala, materials i ubicació.

52. L'escultura en pedra. Tècniques, materials i eines. Evolució i panorama actual.

53. L'escultura en fusta. Tècniques, materials i eines. Evolució i panorama actual.

54. L'escultura en metall. Tècniques, materials i eines. Evolució i panorama actual.

55. L'escultura modelada. Tècniques, materials i eines. Evolució i panorama actual. Nous materials.

56. Sistemes de reproducció escultòrica en metall: fosa i galvanoplàstia. Utilitats i adequació a les particularitats de l'obra final. Acabat de peces. Últimes tecnologies.

57. Tècniques de translació, ampliació, reducció i inversió en l'escultura. Utilitats i adequació a les particularitats de l'obra final. Panorama històric. Noves tecnologies.

58. La terracota. Aspectes formals i tècnics específics de l'escultura en fang cuit. Desenvolupament històric i manifestacions més significatives.

59. Importància de l'acabat de les superfícies en l'escultura. La textura com a element expressiu en l'escultura. Procediments, pàtines i tractaments específics per als diferents materials escultòrics.

60. Processos de modelat i buidatge. Evolució històrica. Tipus de motlles segons la seva forma i ús. Materials destinats a la fabricació de motlles. Noves tecnologies i nous materials.

61. Tècniques de modelització i maquetació. Eines, materials i tecnologia específiques. Fases del procés. Tipus de maquetes: de concepte, de treball, d'execució, unes altres.

62. El color en l'escultura. Evolució històrica i moment actual. El daurat i la policromia. Procediments tècnics, eines i materials.

63. La fusta: classificació i característiques fisicoquímiques. Obtenció i elaboració. Maquinària i tecnologia de la fusta. Les fustes transformades. Nous materials i noves tecnologies de producció. Influència en el disseny i les arts aplicades de la fusta.

64. La pedra: classificació i característiques fisicoquímiques. Procediments d'extracció. Maquinària i tecnologia en la indústria de la pedra. Nous materials, tècniques i procediments. Influència en el disseny i les arts aplicades de la pedra.

65. Els metalls: classificació, característiques fisicoquímiques. Tècniques i processos de producció. Materials preconformats. Nous materials i noves tecnologies de producció. Influència en el disseny i les arts aplicades del metall.

66. Els metalls per a processos d'orfebreria i joieria. Classificació i característiques. Tècniques de treball aplicades a l'orfebreria i joieria. Últimes tecnologies i nous materials.

67. Materials de reproducció escultòrica i productes industrials: guixos, ciments, i els seus derivats. Tipus de morters i els seus usos. Pedres artificials. Resines. Noves tecnologies d'emmotllament.

68. Els plàstics. Característiques. Classes de matèries plàstiques, propietats i usos. Tècniques d'elaboració i emmotllament.

69. La ceràmica. Concepte, tipus de matèries primeres i productes. Tècniques tradicionals i industrials de fabricació: de l'atuell al revestiment ceràmic. Mètodes de reproducció. Últimes tecnologies i nous materials.

70. El vidre. Concepte, tipus de materials i productes. Tècniques tradicionals i industrials de fabricació. Tècniques de vidre en calent i en fred. Mètodes de reproducció. Últimes tecnologies i nous materials. L'escultura en vidre.

71. El volum en el projecte de disseny del moble. Concepte, tècniques i materials. Maquetes i prototips.
72. Característiques del mobiliari urbà i efímer en el segle XX. Procediments i materials. Tractament del volum i de l'espai en el projecte de disseny.
73. El volum en el disseny de joguines. Components estètics i funcionals de la joguina. Elaboració de prototips i maquetes: tècniques, eines i materials.
74. El volum en el projecte de disseny de joieria i orfebreria. Tècniques específiques de modelatge i maquetisme. L'elaboració de peces úniques. Panorama actual.
75. La forma ceràmica: consideracions estètiques. Forma i funció. Prototips i models ceràmics en funció dels diferents tipus de producte ceràmic.
76. La relació teoria-pràctica en l'ensenyament del volum. Diferents plantejaments de l'ensenyament del volum en funció de l'especialitat professional. Dialèctica entre la idea i la seva realització. Gestió de la creativitat.
77. El treball en el taller de volum. Eines, maquinària i materials: organització, distribució, manteniment i dispositius de seguretat. Els factors de risc en el treball i la seva prevenció. Normes de seguretat i higiene. Toxicitat dels materials.